

Skriftlig spørsmål fra Per Sandberg (FrP) til justisministeren

Dokument nr. 15:888 (2011-2012)

Innlevert: 21.02.2012

Sendt: 22.02.2012

Besvart: 09.03.2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål

Per Sandberg (FrP): Kan statsråden fremvise oversikt over hvor mange dommere i virke ved norske domstoler som ikke har avgitt dommerforsikring eller dommered og er statsråden komfortabel med at det avsies en rekke dommer som ikke er gyldige fordi dommeren ikke har avgitt slik forsikring?

Begrunnelse

Jeg har fått informasjon om at en rekke dommere ikke har avgitt den nødvendige dommerforsikring eller -ed man skal avlegge, før dommergjerning starter. Sammenhengen i rettergangslovgivningen tilsier at en dom skal oppheves dersom dommeren i saken ikke har avgitt forsikring. Det finnes også tilfeller fra rettspraksis på at dommer har blitt opphevet på et slikt grunnlag. På denne bakgrunn finner jeg det svært viktig å finne ut hvor mange dommere det her er snakk om og hvor mange dommer det eventuelt måtte gjelde.

Svar

Grete Faremo: Domstolloven § 60 stiller krav om at alle dommere, unntatt meddommere og skjønnsmenn, skal avgi skriftlig forsikring. Denne må ikke forveksles med den embetsed som skal avlegges etter Grunnloven § 21. Forsikringer oppbevares av Domstoladministrasjonen og embetseder oppbevares ved Statsministerens kontor. Jeg forutsetter i det følgende at spørsmålet gjelder dommerforsikring. Det domstoladministrative arbeidet ble 1. november 2002 flyttet ut av Justisdepartementet, og til den nyopprettede Domstoladministrasjonen (DA). Blant annet skulle omorganiseringen støtte opp om og synliggjøre utad uavhengigheten i dommerarbeidet. Før opprettelsen av DA var det vekslende rutiner for innhenting og oppbevaring av dommerforsikringer. Den enkelte domstol hadde ansvaret for at nytilsatte dommere avga nødvendig forsikring. Før 1991 skulle forsikringer oversendes Justisdepartementet for oppbevaring. Fra 1991 til 5. juli 2002 var fylkesmennene rett adressat, før Justisdepartementet en kort periode fra 5. juli 2002 til 31. oktober 2002, igjen var ansvarlig for oppbevaringen. Det går frem av Justisdepartementets rundskriv G-49/91 av 15. mars 1991 og G-12/02 av 5. juli 2002, at det var grunn til å sette spørsmålstegn ved den enkelte domstols rutiner når det gjaldt innhenting av dommerforsikringer. I begge rundskrivene ble det derfor minnet om plikten til å avgi forsikring. Domstolene ble også bedt om å sørge for avgivelse av eventuelt manglende forsikringer. Fra og med 1. november 2002 har DA hatt ansvaret for dommerforsikringene. DA foretok i 2009 en kartlegging av journalførte dommerforsikringer. Det ble oppdaget mangler i dokumentasjonen, og DA iverksatte derfor flere tiltak. Blant annet tok DA kontakt med fylkesmennene, Justisdepartementets dokumentasjonssenter og ledere ved aktuelle domstoler, for å innhente manglende dokumenterte dommerforsikringer. Jeg har fått opplyst fra DA at det per i dag mangler dokumenterte dommerforsikringer for 150 av 564 dommere. Dommerne dette gjelder, ble alle oppnevnt før 1. november 2002. Det kan ikke slutes fra dette at vedkommende dommere ikke har avgitt forsikring. Som nevnt har det opp gjennom årene vært vekslende rutiner for innhenting og oppbevaring av dommerforsikringer. Den klare hovedregelen er uansett at selv dommer det hefter feil ved, blir stående, inntil de eventuelt oppheves ved anke eller domsresultatet endres etter gjenåpning. Jeg er kjent med at en avgjørelse fra Borgarting lagmannsrett ble anket inn for Høyesteretts ankeutvalg 25. januar 2012. Saken omhandler blant annet manglende dommerforsikring. Høyesterett har ikke avgjort saken ennå. Det er viktig at dommerforsikringer avgis på korrekt måte, og det er ikke heldig at det ikke uten videre kan dokumenteres at alle dommere i Norge har avgitt slik forsikring. Jeg er trygg på at DA er seg sitt ansvar bevisst, og gjør det som skal til for å rette opp i situasjonen.